

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/226/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823202770
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823202770.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava, vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. U., F.. XX.XX.XXXX, T. S., Č. XX, dieťa rodičov: matka - T. G., F.. XX.XX.XXXX, T. S., Č. XX, a otec - L. U., F.. XX.XX.XXXX, T. S., K. P., na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje matke T. G., F.. XX.XX.XXXX, aby odovzdala maloletého T. U., F.. XX.XX.XXXX, dočasne do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dobšiná, Nová 809, Dobšiná, najdlhšie po dobu 6 (šesť) mesiacov odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava (ďalej len "navrhovateľ"), návrhom doručeným súdu dňa 2.10.2023 žiadal, aby Okresný súd Rožňava neodkladným opatrením uložil matke, aby odovzdala maloletého dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dobšiná najdlhšie na dobu 6 mesiacov.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý T. U. pochádza z rodičov T. G., F.. XX.XX.XXXX, T. S., Č. XX a L. U., F.. XX.XX.XXXX, T. S., K. P.. Zo spolužitia rodičov pochádzajú aj ďalšie maloleté deti, L. U., F.. XX.XX.XXXX I. T. U., F.. XX.XX.XXXX. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava pod sp. zn. 12P/178/2022 zo dňa 22.11.2022 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli maloleté deti U., T., F.. XX.XX.XXXX, L., F.. XX.XX.XXXX I. T., F.. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol vo vzťahu k maloletým deťom zaviazaný vyživovacou povinnosťou vo výške 30% zo sumy životného minima. Starostlivosť o mal. T. U., F.. XX.XX.XXXX zabezpečuje stará matka E. P., F..XX.XX.XXXX, T. S., Č. XX, bez predchádzajúcej právnej úpravy v osobnej starostlivosti o maloletého, na základe vzájomnej dohody so zákonným zástupcom. Matka okrem maloletého T. U. zabezpečuje starostlivosť o aj o maloletého L. U., F.. XX.XX.XXXX, ktorý je žiakom 3. ročníka na Spojenej škole J.A. Komenského v Rožňave. Jeho výchovu doposiaľ zvláda. Spoločnú domácnosť obýva aj partner matky, E. P., F.. XX.XX.XXXX.

3. Biologický otec L. U., F..XX.XX.XXXX sa o maloleté deti vôbec nezaujíma, nepodieľa sa na ich starostlivosti a výchove. Podľa vyjadrenia matky otec detí má stanovenú diagnózu schizofrénia, ktorú nelieči, požíva alkoholické nápoje, zdržiava sa u svojho brata P. U. R. S., F. K. P.. Matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi a rodinné prídavky. V minulosti mala rodina problém so zabezpečením stáleho bývania, striedavo žili u príbuzných, maloleté deti nemali podmienky k zabezpečeniu bežnej hygieny aj pre domácu prípravu na vyučovacích procesoch, preto aj vymeškávali z vyučovacieho procesu. V súčasnosti bývajú v prenajatej obytnej garáži, ktorá je udržiavaná v poriadku, deti majú svoj lôžka, rodina má aktuálne stabilitu vlastného bývania. Nízky príjem rodiny je hlavnou prekážkou pri presťahovaní sa rodiny do vhodnejšieho bývania.

4. Maloletý T. U., F. XX.XX.XXXX si začal v plni povinnú školskú dochádzku na Spojnej škole Zoltána Fábryho v Rožňave. V školskom roku 2021/2022 prestúpil na Spojenú školu internátnu v Rožňave, kde v školskom roku 2023/2024 si plní povinnú školskú dochádzku v 4. ročníku, je vzdelávateľný podľa variantu A. Do školy chodí čistý, nie je hygienicky zanedbaný. Pri správnom výchovnom postupe je zvládnuteľný, jeho impulzívnejšie správanie má organický charakter. V mesiaci december 2023 odmieta navštevovať školské zariadenie, do školy vôbec nechodí. Matka so školou spolupracuje, aktuálne nedokáže zabezpečiť jeho školskú dochádzku, nakoľko uteká z domu. Maloletý T. U. má zdravotné problémy, opakovane už absolvoval operáciu oboch uší, naposledy v mesiaci január 2023. Absolvoval aj pedopsychiatrické vyšetrenie a bola mu nastavená medikamentózna liečba. V súčasnosti lieky neužíva pravidelne, čo môže mať za následok zhoršenie jeho zdravotného stavu.

5. Vzťahy medzi matkou a maloletým sú narušené, nerešpektuje autoritu matky, uteká z domu k staršej matke E. P., F. XX.XX.XXXX, T. S., Č. XX. Orgán SPODaSK previedol sociálne zisťovanie u starej matky, ktorá uviedla, že dôvodom útekov maloletého z domácnosti matky je konfliktné partnerské spolužitie matky, maloletý sa necíti sa v tomto nestabilnom rodinnom prostredí bezpečne. Stará matka však nedokáže zabezpečiť starostlivosť a výchovu aj maloletého T., nakoľko zabezpečuje starostlivosť od útleho veku aj o jeho maloletú sestru T. U., F. XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou Spojenej školy J.A. Komenského v Rožňave. Formou náhradnej osobnej starostlivosti zabezpečuje výchovu ešte ďalších 2 maloletých detí, ktoré pochádzajú z matky Q. G.. Stará matka spolu s tromi maloletými deťmi obýva dvojizbový byt, kde žije ešte aj jej dospelý syn s rodinou. Bytové podmienky sú stiesnené, nevyhovujú potrebám mnohočlennej rodiny. Podľa názoru starej matky E. P. vyňatie maloletého T. U. z osobnej starostlivosti matky a jeho umiestnenie pobytovou formou do inštitucionálnej starostlivosti by sledovalo záujem zdravého vývoja maloletého, nakoľko by bola zabezpečená jeho výchova a starostlivosť primerane jeho veku a potrebám.

6. Z dôvodu konfliktného spolužitia matky s druhom rodina bola odporučená na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do Centra pre deti a rodiny Dobšiná na odborné metódy práce na podporu obnovy a rozvoja rodičovských zručností pobytovou formou na základe dohody. Matka pobyt spolu s maloletými deťmi dobrovoľne ukončila v priebehu dvoch dní, v zariadení bola v čase od 07.11.2023 do 09.11.2023. V rodine vykonávajú opatrenia SPODaSK aj zamestnanci NP Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, tiež Pracovisko terénnej sociálnej práce, Krátka 30, Rožňava. Doposiaľ vykonávané opatrenie SPODaSK v prirodzenom prostredí rodiny sa minuli účinku. Problémové správanie maloletého v prirodzenom prostredí, rebélia voči autorite matky, záškoláctvo, nepostačujúca rodičovská kapacita k napĺňaniu potrieb maloletého, rizikové faktory vývinu maloletého v primárnom prostredí sú takého charakteru a rozsahu, že v záujme zdravého vývinu maloletého sa javí potreba jeho vyňatia z osobnej starostlivosti zákonného zástupcu a umiestnenia pobytovou formou v Centre pre deti a rodiny Dobšiná. Zariadenie súhlasí s jeho prijatím do zariadenia.

7. Podľa § 367 ods. 1 až 6 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP")

- (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.
- (2) Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.
- (3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.
- (4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.
- (5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.
- (6) Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

8. Nevyhnutným predpokladom neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia

rozhodnúť. Pri nariadení neodkladného opatrenia a vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloletých je prioritný záujem dieťaťa.

9. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Z návrhu vyplýva, že u maloletého pretrvávajú problémové správanie, ktoré matka nezvláda. Otec sa o maloletého vôbec nezaujíma, nepodieľa sa na jeho starostlivosti a výchove. Výchovné problémy maloletého spočívajú v nerešpektovaní autorít a odmietavý postoj maloletého k plneniu školskej dochádzky. Podľa vyjadrenia matky otec má stanovenú diagnózu schizofrénia, ktorú nelieči, požíva alkoholické nápoje. Matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi a rodinné prídavky. Už v minulosti mala rodina problém so zabezpečením stáleho bývania, striedavo žili u príbuzných, maloleté deti nemali podmienky k zabezpečeniu bežnej hygieny aj pre domácu prípravu na vyučovací proces. Maloletý si v poslednej dobe odmieta plniť školskú dochádzku, do školy vôbec nechodí. Matka aktuálne nedokáže zabezpečiť jeho školskú dochádzku, nakoľko uteká z domu. Stará matka uviedla, že dôvodom útekov maloletého z domácnosti matky je konfliktné partnerské spoluzitie matky, kde maloletý necíti stabilitu a bezpečie. Stará matka nedokáže zabezpečiť starostlivosť a výchovu aj maloletého. Maloletý má zdravotné problémy, opakovane už absolvoval operáciu oboch uší. Absolvoval aj pedopsychiatrické vyšetrenie a bola mu nastavená medikamentózna liečba, ktorú však neužíva pravidelne, čo môže mať za následok zhoršenie jeho zdravotného stavu. Ďalšie správanie maloletého si vyžaduje systematické výchovné pôsobenie, usmerňovanie a kontrolu. Ponechanie v prirodzenom prostredí by neplnilo svoj účel prevýchovy a nápravy, keďže matka nedokáže zmobilizovať rodičovské schopnosti voči maloletému. Preto súd návrhu vyhovel ako dôvodnému a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

10. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP").

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).